

Hänvisning

Begäran om utlåtande inkom 17.5.2024
VN/36736/2023

Social- och hälsovårdsministeriet

Pb 33

FI-00023 STATSRÅDET

Kontaktperson

Bengt Michelsson, telefon +358 (0)18 25260
bengt.michelsson@regeringen.ax

registratorskontoret.shm@gov.fi

Ärende

Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ordnande av social- och hälsovård

Lagstiftningsbehörigheten

Enligt 18 § 12 punkten självstyrelselag (1991:71) för Åland har landskapet behörighet i fråga om hälso- och sjukvård, med de undantag som stadgas i 27 § 24, 29 och 30 punkterna. Till rikets behörighet hör 27 § 24 punkten, 29 punkten, administrativa ingrepp i den personliga friheten, smittsamma sjukdomar hos människor, kastrering och sterilisering, avbrytande av havandeskap, konstbefruktning och rättsmedicinska undersökningar samt 30 punkten behörigheten att vara verksam inom hälso- och sjukvården, apoteksväsendet, mediciner och produkter av läkemedelstyp, narkotiska ämnen samt framställning av gifter och fastställande av deras användningsändamål. Enligt 18 § 13 punkten i självstyrelselagen hör socialvården till landskapets lagstiftningsbehörighet. Till rikets behörighet hör enligt 27§ 34 punkten beredskap inför undantagsförhållanden.

Utlåtandet

I propositionen föreslås att lagen om anordnande av social- och hälsovård ändras till den del lagen gäller beredskap och förberedelser samt hanteringen av störningssituationer under normala förhållanden och undantagsförhållanden. Enligt fördelningen av lagstiftningsbehörigheten som redogjorts för ovan har Åland lagstiftnings- och förvaltningsbehörighet gällande hälso- och sjukvård samt socialvård och svarar för ledning och hantering av störningssituationer inom ramen för landskapets lagstiftningsbehörighet. Riket däremot svarar för beredskapen inför undantagsförhållanden men kan inte lagstifta om skyldigheter för landskapsregeringen eller dess underlydande myndigheter.

En störningssituation kan som det konstateras i propositionen vara så exceptionell att en region inte ensamt har resurser att klara av att hantera den. En sådan omfattande störningssituation kan gälla endast Åland eller även Åland då andra välfärdsområden i riket är påverkade. Åland kan därför när det gäller såväl störningssituationer under normala förhållanden som under undantagsförhållanden vara i behov av bistånd från riket.

Med hänvisning till nuvarande fördelning av lagstiftnings- och förvaltningsbehörigheten anser Ålands landskapsregering att social- och hälsovårdsministeriet i snabb ordning tillsammans med landskapsregeringen på tjänstemannanivå borde utreda hur regleringen av en begäran om bistånd till Åland borde se ut och utreda hur riket kan bistå Åland vid exceptionella störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Det kan komma att visa sig att vissa delar av en dylik reglering borde medtas i den nu aktuella propositionen.

Minister

Arsim Zekaj

Avdelningschef

Bengt Michelsson